

ВПЛИВ ПРИКЛАДНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НА УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

МАРЧЕНКО М.В., МИТИНСЬКИЙ В.М., МОСІЧЕВА І.І.

*Одеська державна академія будівництва і архітектури
м. Одеса, Україна*

Провідні лектори випускаючих кафедр для підкріплення своєї професійної спроможності повинні і, більше того, зобов'язані вести наукові дослідження у своїй галузі знань. Такі експериментальні польові дослідження і, особливо, їх прикладна складова, яка реалізована в уже зведених проектах, є своєрідною рекламою, стимулом і черговим етапом підвищення професійної і теоретичної складових дисциплін, що читаються на кафедрі.

Результати досліджень у міру накопичення їх наукової бази, всебічної обробки і ретельного аналізу, а також чітких якісних і кількісних висновків дозволяють впроваджувати в курси, що читаються, методичну спрямованість, конкретність і обґрунтованість теоретичних припущень і передумов. Це дозволяє об'єктивно вдосконалювати навчальний процес і закріплювати одержувані студентами фахові знання. А прив'язка тієї чи іншої теми і її реалізації на значущих об'єктах міського будівництва підвищує авторитет лектора, та й сам він зростає як професіонал. Студенти одразу відчують прикладну професійну орієнтацію і затребуваність тем лекційних та практичних занять, розрахунково-графічних і курсових робіт, що в цілому позитивно характеризує одержувані ними знання і первинні вміння обраної будівельної професії.

Виконуючи ті або інші дослідження, які диктуються регіональними геотехнічними особливостями, викладач розробляє нове приладове забезпечення та методику експериментів, обґрунтовано приймає інноваційні конструктивні рішення для вдосконалення будівельного і технологічного процесів. Все перераховане просто змушує його забезпечувати метрологічне супроводжування лабораторних і польових експериментальних досліджень. Природно, це відбувається паралельно з осмисленням і опорою на нові нормативні документи і розширює загальнобудівельний кругозір і практику викладача, що, в свою чергу, відбивається в робочих програмах і впроваджується в лекційні курси дисциплін, що читаються на кафедрі.

При цьому лектор постійно тримає руку на пульсі інновацій в сфері своєї професійної діяльності. А така послідовна і безперервна наукова робота призводить до затребуваності викладача як професіонала на будівельному ринку експертно-консультаційних послуг і дозволяє зайняти відповідну нішу в

конкретній сфері будівельного виробничого процесу. Це дає можливість при бажанні оформити ліцензію або сертифікат на той чи інший вид професійної діяльності і, як наслідок, отримувати додатковий, а іноді і чималий приробіток. Крім того, мимоволі відбувається наповнення, збагачення та огранювання новими ідеями конкретних тем дисциплін, що читаються на кафедрі, в тому числі, в прив'язці до реальних об'єктів з урахуванням регіональних інженерно-геологічних, гідрогеологічних, геоморфологічних і загальних геотехнічних особливостей.

Сформульовані і апробовані на лекціях наукові ідеї, передумови і результати досліджень системно вибудовуються і набувають професійну логістику і виражаються як в публікаціях, так і в підвищенні лекторської майстерності. Не секрет, що великі студентські аудиторії важко заманити особистими якостями, не всі лектори володіють звучним баритоном, підвищеною енергетикою і особистою харизмою. Покращенню дисципліни на лекціях часто не допомагають репресивні і страхітливі заходи. Тому вирішальним природним важелем підвищення студентської зацікавленості і, відповідно, якості навчання може служити постійна органічна інтеграція в матеріал лекційних занять результатів експериментальних наукових досліджень і розробок лектора.

Це надає своєрідний професійний окрас при викладанні дисципліни: теорія і її прикладна реалізація відтіняється критичними моментами, практичними прикладами, прийомами і рішеннями, які сприяють підвищенню якості, надійності і експлуатаційних властивостей кінцевого будівельного продукту. Студенти бачать і відчують тісний зв'язок з результатами натурних експериментальних досліджень і прийнятих проектних і конструктивних рішень в тих чи інших складних умовах, в тому числі, з урахуванням сейсмічних впливів. Це додатково стимулює і зацікавлює студентську аудиторію і сприяє глибшому розкриттю матеріалу, що викладається.

Одним з найбільш дієвих методів підвищення якості навчання на кафедрі є формування і функціонування студентських науково-дослідних груп під назвами «Регіональна геотехніка» та «Основи і фундаменти». Їх діяльність передбачає поглиблене вивчення студентами регіональних геотехнічних особливостей, знайомство з новими проектними, технологічними рішеннями і прийомами, які застосовуються в будівельній практиці. Результати цього методичного напрямку вже представлені публікаціями за участю студентів Інженерно - будівельного інституту Чалак Я.І., Лихва М.В., Кальчев І.К., Костилян Д.В. і Сасі О.В. в збірниках матеріалів міжнародних конференцій наукових статей і тез [1 – 5]. Науково-дослідна робота на кафедрі реалізується також шляхом щорічної участі студентів у Всеукраїнському конкурсі

студентських робіт. Так, Юрійчук Р.І. (ПЦБ-432, керівник доц. Карпюк І.А.) удостоєний диплому III ступеня, і вже в поточному семестрі свої роботи представили Жлалі А. (ПЦБ-602, кер. проф. Гришин А.В.), Шпак Р. О. (ПЦБ-453, кер. доц. Карпюк І.А.), Малярєнко В.О. (ПЦБ-520, кер. проф. Новський О.В.) та Чигін О.І. (ПЦБ-453, кер. доц. Ткаліч А.П.).

Таким чином, взаємозумовленість і взаємовплив наукових досліджень і навчального процесу призводять до підвищення якості дисциплін, що викладаються, логічного структурування робочих програм, покращує їх методичне та науково-прикладне наповнення.

Література

1. Марченко М. В., Мосічева І. І., Чалак Я. І., Кальчев І. К., Лихва М. В., Сасі О. В., Костилян Д. В. Моделювання опору ґрунтової основи як взаємодії композитної системи «матеріал-середовище» // Матеріали міжнародного семінару «Моделювання та оптимізація будівельних композитів». – Одеса, 2019. – С. 106-109.

2. Марченко М. В., Мосічева І. І., Чалак Я. І., Кальчев І. К., Лихва М. В., Сасі О. В. Урахування геотехнічних особливостей як фактор оптимізації ресурсів і мінімізації екологічних дій при будівництві в Одесі // Матеріали III Міжнародної науково-технічної конференції «Актуальні проблеми енерго-ресурсозбереження та екології». – Одеса, 2019. – С. 65-68.

3. Мосічева І. І., Марченко М. В., Чалак Я. І., Кальчев І. К., Лихва М. В., Сасі О. В. Інтенсифікація консолідаційних процесів при будівельній підготовці наливних територій // Матеріали III Міжнародної науково-технічної конференції «Актуальні проблеми енерго-ресурсозбереження та екології». – Одеса, 2019. – С. 69-71.

4. Марченко М. В., Мосічева І. І., Кальчев І. К., Лихва М. В., Сасі О. В., Чалак Я. І. Геодезичний моніторинг як фактор обґрунтування стану системи «основа-фундамент-будівля» // Scientific achievements of modern society. Abstracts of the 4th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Liverpool, United Kingdom. 2019. Pp. 696-702.

5. Митинський В. М., Марченко М. В., Мосічева І. І., Сасі О. В. Комплекс заходів при зведенні нових будинків в історично сформованому міському середовищі // Dynamics of the development of world science. Abstracts of the 4th International scientific and practical conference. Perfect publishing. Vancouver, Canada. 2019. Pp. 863-872.